

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év január 25. napján és 2013. év május 15. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntető ügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2012. február 28. napján kihirdetett KB.I.3/2011/9. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovásra **enyhíti**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. február 28. napján kihirdetett Kb.I.3/2011/9. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.348.§ (1) bekezdésében ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében, ezért 120 napi napi tétel, napi tételenként 2500 ft, összesen 300.000 ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására, és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 16.050 ft bünyügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője három napi gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.574/2012/1. számú átiratában indítványozta súlyosító körülményként értékelni azt, hogy a jelentős hátrány ténylegesen be is következett. Indítványt tett arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy rendelkezzen a pénzbüntetés havi részletekben történő megfizetésének engedélyezéséről.

A védő előterjesztette fellebbezésének részletes, írásbeli indokolását, amelyben a felmentésre irányuló fellebbezését indokolta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos, mert több lényeges körülmény mellett nem

tartalmazza, hogy a moldáv állampolgár útlevelében visszairányító bélyegző nem volt, és hogy az 5.000 ft-os bírságot már a nyomozás elrendelését megelőzően kifizette. A tényállásban megjelenő álláspontot nem egy vizsgálat eredménye, hanem xy szubjektív vélekedése igazolja. Az adott esetre vonatkozóan a SIS-rendszerben voltak kötelező szabályok, de az üggyel érintett konkrét beutazási és tartózkodási tilalom a nemzeti információs rendszerben volt nyilvántartva, itt nincs kötelező szabály a személyazonosság vizsgálatának folytatására. Utalt arra a védő, hogy védence nem követhette volna el ezt a hibát, ha a moldáv állampolgár útlevelében a bírság kiszabásakor a visszairányító bélyegzőt elhelyezték volna. A vádlott következetesen állította, hogy gépére nem érkezett jelzés, de ennek ellenére szakértő nem került kirendelésre. A védői álláspont szerint vizsgálni kellett volna a jelzés elmaradásának lehetőségét és a kliens nyugta tényleges tartalmát megfelelő szakember által. Kifogásolta a védő, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére fogadta el a rendszer 100 %-os működési biztonságát, hogy ezt a becsatolt adatok, nyilatkozatok gyengítik. A belépő személy adatai nem voltak azonosak a rendszerben és az útlevélben, egy születési hely el volt írva. A lefolytatott bizonyítás ellentétes adatai alapján felmentésnek lett volna helye. Álláspontja szerint nem állapítható meg a jelentős hátrány veszélye. Elsődlegesen bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában történő felmentést indítványozott. Okiratot csatolt be a rendszer meghibásodására vonatkozóan, egyben tájékoztatta arról a bíróságot, hogy a vádlottnak gyermeke született.

A védő a tárgyaláson megtartott perbeszédében a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a fellebbezését fenntartotta, és elsődlegesen bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában történő felmentésre, míg harmadsorban a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. Kifejtette azon álláspontját, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján kétséget kizáróan védence bűnössége nem állapítható meg, hiszen a tárgyaláson kihallgatott két számítógépes szakember álláspontja szemben állt egymással. Ennek alapján a terhelő ítéleti tényállás nem tekinthető megalapozottnak. A jogi minősítéssel összefüggésben utalt arra, hogy a moldáv állampolgár beutazási és tartózkodási tilalma egy 5.000 ft-os tartozásra figyelemmel került elrendelésre szabálysértés miatt. Ennek alapján azonban az, hogy ő beléphetett az országba semmiképpen sem alapozza meg a jelentős hátrány veszélyét.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a tárgyaláson eljáró képviselője perbeszédében fenntartotta a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat. Kifejtette azon álláspontját, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás mindenben alátámasztotta az elsőfokú ítélet tényállásában írtakat. Kifejtette továbbá, hogy nem általánosságban kell állást foglalni a rendszer üzembiztosságával kapcsolatban, hanem a tényállásban írt cselekménnyel kapcsolatban, így megállapítható, hogy 2010. július 23-án a számítógépes rendszer hibátlanul működött, leállás nem volt. A moldáv állampolgár ellenőrzésével kapcsolatban rendelkezésre áll a kliens nyugta, így kétséget kizáróan megállapítható, hogy a beutazási és tartózkodási tilalomra utaló jelzés megjelent a vádlott monitorán. Eltérő születési adatokkal jelent meg, így a vádlottnak kifejezett kötelezettsége keletkezett arra, hogy azt ellenőrizze, azonban

ő a személy azonosítása nélkül kilépett. Utalt továbbá arra, hogy a jelentős hátrány veszélye attól függetlenül bekövetkezett, hogy a beutazási és tartózkodási tilalom milyen okból lett elrendelve. Ezt nem befolyásolja az, hogy csupán 5.000 ft-os szabálysértési bírság meg nem fizetése miatt. Ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy ugyanezt a problémát több határátkelőhelyen is jelezték, és azóta sem tesztelték le a rendszert.

A bejelentett védői fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A védőnek a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az eljárási szabályok megtartása körében megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács megsértette a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor a vádiratnak a bírósághoz történt megérkezését követően, csak egy évvel később intézkedett az ügy kitűzésére. Megállapítható azonban, az is, hogy ez a körülmény nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatásának törvényességére, valamint a bűnösség megállapítására. Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az egyéb eljárási szabályokat betartotta. Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és a szükséges mértékben indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson vallomást tett, tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Úgy nyilatkozott, hogy ha a moldáv állampolgár beléptetése során a jelzés megjelent volna a számítógép monitorán, akkor biztos, hogy ellenőrizte volna. Az elsőfokú bíróság számos tanút hallgatott ki az ügyben, valamint okirati bizonyítékokat tett a bizonyítás anyagává. A katonai tanácsa ítélete 2. oldal utolsó bekezdésétől az 5. oldal (3) bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Végül - megfelelő indokolás mellett - mérlegelési jogkörében a vádlotti védekezéssel szemben az azt cáfoló tanúvallomásokat és okirati bizonyítékokat fogadott el a tényállás alapjául.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás részben megalapozatlan, a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint felderítetlen. Az elsőfokú katonai tanács ugyanis nem vizsgálta azt, hogy technikai értelemben előfordulhat - e az, hogy a jelzést a rendszer úgy naplózza, hogy az útlevélező monitorán nem is jelent meg. Nem tisztázta megfelelően azt sem, hogy van-e tényleges műszaki alapja a rendszer hibáira való vádlotti és védői hivatkozásnak. Nem került tisztázásra továbbá azt sem, hogy pontosan mit igazol az un. kliens nyugta. Az elsőfokú bíróság tárgyalása során az ilyen műszaki jellegű kérdések tisztázására irányuló védői indítványt elutasította.

A másodfokú bíróság a hivatkozott hiányosságok kiküszöbölése érdekében tárgyalásra tért át, melynek keretében a törvényes kioktatást követően elsőként a vádlottat nyilatkoztatta, aki a személyi körülményei körében előadta, hogy 2012. március 27-én gyermeke született. A másodfokú bíróság tanúként kihallgatta az ügyben az Országos Rendőr-Főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság Határrendészeti Főosztály állományába tartozó tanú1, akinek feladatkörébe tartozik a HERR rendszer szakmai szempontú felügyelete. A törvényes kioktatást követően előadta, hogy a rendszer felállása idején előfordultak visszatérő problémák, azonban 2010-ben műszaki problémáról nem tudott beszámolni. Kérdésre elmondta, hogy az ügynevezett kliens nyugta informatikai és rendőr szakmai terminológiája eltérő lehet. A HERR rendszer informatikai kérdéseivel az ORFK-n belül külön csoport foglalkozik. Kérdésre előadta, hogy álláspontja szerint nem lehetséges olyan szituáció, hogy a rendszer úgy naplózna jelzéseket, hogy azok valójában nem jelentek meg az útlevélkezelő monitorán, azonban ez informatikai kérdés, így ebben ő nem kompetens nyilatkozni. A másodfokú bíróság éppen a műszaki kérdések tisztázása érdekében a tárgyalást elnapolta, és a következő tárgyalási napra idézte tanú2-t, aki a Határrendészeti Kirendeltségen informatikus beosztásban dolgozik, és akinek a meghallgatását a védő indítványozta. Ezen túlmenően a másodfokú bíróság idézte a tárgyalásra az ORFK Gazdasági Főigazgatóság Informatikai és Infrastruktúra Üzemeltetési Főosztály állományából tanú3-t. Tanú2 a törvényes kioktatást követően előadta, hogy több alkalommal jelentettek felé olyan problémát, hogy helyesen rögzített adatok mellett sem adott jelzést a számítógépes rendszer, nem jelezte a beutazási és tartózkodási tilalmat. Ilyet egy esetben 2007-ben még ő maga is észlelt. A konkrét tapasztalása olyan formában történt, hogy saját maga vitt be adatokat, tehát tesztelte a rendszert, amely jelzést nem adott, a naplózás viszont megtörtént. A tanú elmondta, hogy nincs tudomása arról, hogy 2007 óta milyen intézkedéseket tettek egyébként az ilyen jellegű hibák kiszűrése érdekében. Elmondta még, hogy a jelzés elmaradása inkább ritka hibának számít, gyakoribb a számítógép lefagyása. Szerinte a számítógép működését a klíma berendezés, vagy külső környezeti hatások befolyásolják. A melegedés hibaforrás lehet, és a fokozott utasforgalom is hatással lehet rá. Tanú3 a törvényes kioktatás után elmondta, hogy 2008 óta látja el a beosztását és 2009 óta a HERR 1+ rendszerrel dolgozik. Elmondta, hogy mióta a rendszerrel foglalkozik, azóta ilyen eset nem fordult elő, mint amire a vádlott hivatkozott. Szolgálati úton felé ilyen problémát nem jeleztek. Pontatlan adatfelvitel esetén lehetséges, hogy nem ad találatot a rendszer, illetve nem ad jelzést, ez akár egyetlen adateltérés miatt is előfordulhat. Ilyen esetben azonban elképzelhetetlen, hogy naplózásra sor kerüljön. Határozottan állította, hogy bekapcsolt állapotú, működőképes monitor esetén meg kellett jelenni a jelzésnek, ha azt a kliens nyugta visszaigazolta. A program működését egyébként környezeti tényezők nem befolyásolják. Kifejtette, hogy környezeti hatások csak egy adott helyi számítógép működését befolyásolhatják, az egész rendszer működését nem. A másodfokú bíróság az ellentétes tartalmú tanúvallomások közül tanú3 vallomását fogadta el, figyelemmel arra, hogy ezen tanú informatikusként 2009 óta foglalkozik a HERR 1+ rendszerrel, a vádlott által jelzett meghibásodással nem találkozott, illetve határozottan állította, hogy a kliens nyugta teljes bizonyossággal igazolja azt, hogy

a jelzés az útlevélező monitorán megjelent. Ezen tanú vallomása egyébként összhangban állt az elsőfokú bíróság által a bizonyítékok értékelése eredményeként elfogadott egyéb bizonyítékokkal, és alátámasztotta a katonai tanács által megállapított tényállást.

A másodfokú bíróság a vádlott nyilatkozata alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a vádlott személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlottnak időközben gyermeke született, akinek eltartásáról kell gondoskodnia.”

A másodfokú tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor vádlott bűnösségét a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés bűntettében megállapította. A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői hivatkozással, hogy a moldáv állampolgárral szemben kisebb összegű szabálysértési bírság meg nem fizetése miatt rendelték el a beutazási és tartózkodási tilalmat, és ez kisebb jelentősége miatt nem alapozza meg a jelentős hátrány veszélye minősítő körülmény megállapítását. A jelen ügyben a vádlott az országhatáron, illetve a schengeni határon teljesített útlevélezői szolgálatot. Az államhatár, mint az őrizet tárgya általában is kiemelt fontosságúnak tekintendő a szolgálat ellátása szempontjából. Ezen túlmenően az a körülmény, hogy a vádlott cselekménye miatt az országhatáron, illetve a schengeni határon olyan személy léphetett be, aki kifejezett tilalom alatt állt, mindenképpen megalapozza a súlyosabb minősítést.

A védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

A katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő- és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a már nyugállományú rendőr főtörzsőrmester vádlottal szemben enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki. Megállapítható azonban, hogy az ügyben jelentős időmúlás következett be, hiszen a cselekmény elkövetéséről közel 3 év eltelt. A vádlott szolgálati viszonya is közel 2 éve megszűnt. Időközben gyermeke született, egy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia. A másodfokú elbíráláskor megállapítható, hogy a vádlott cselekménye oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy intézkedés alkalmazása is szükségtelen vele szemben, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovásra enyhítette a Btk.71.§-ának alkalmazásával.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, azért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indoka alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2013. május 15.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2013. május 15.

dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Iván Erika
bíróügyi ügyintéző